

МУЗЕЙ, ЩО ДИХАЄ ІСТОРІЄЮ

Поступово справжня українська історія відроджується. Незважаючи на те, що її душили та топтали десятиліттями, намагаючись стерти все, що називають культурою, мовою та релігією нації, яка без цих трьох найважливіших факторів існувати просто не може. Поступово відроджується історія, культура та побут й кожного окремого куточка нашої рідної України. А запорукою такого відновлення, безперечно, є те, що свідчить про історію та походження її родоvodu. Основним таким джерелом збереження історії є музеї.

Приємно, що щороку все більше відкривається історико-краєзнавчих, історико-етнографічних, мистецьких музеїв. Для кожного поліського куточка - це досягнення, адже музейна справа - річ не з легких і потребує дуже багато копіткої праці та терпіння. Бо збирати по шматочку те, що було й деє має бути, - діло не одного дня. Проте знаходяться люди, що вперто йдуть до мети, хоч і добре знають, що на голому ентузіазмі далеко не заїдеш. Серед таких людей - дуже привітна та балакуча жінка Лілія Олександрівна Серко - вчитель української мови та літератури, спеціаліст вищої категорії Озерського НВК. Лілія Олександрівна - депутат сільської та районної рад кількох скликань, багаторазово обиралася головою профспілкового комітету школи. І взагалі - займає активну громадську позицію у житті села та району.

Давно вже відомий у районі, та й далеко за його межами, музей «Оберіг» Озерського НВК. Ідея створити музей у Лілії Олександрівни назрівала вже давно, а коли з'явилась така можливість, то одразу задумане втілила в реальність. Багато років вона збирала старовинний одяг, вишиті рушники та картини, знаряддя праці, посуд, значки та монети, рукописи, ікони тощо. Загалом у музеї тепер налічується понад 500 експонатів. Як розповідає Лілія Олександрівна, створення музею мало на меті викликати в учнів великий інтерес до всього українського, зацікавлення багатими історичними, культурними традиціями та звичаями нашого народу, які й визначають його національну своєрідність. Лілія Олександрівна завжди говорить: «Все, що я роблю, цікаво й для мене самої. Я цим живу. Працюючи, сама збагачуюсь. Люблю починати щось нове...».

Майже 30 років минуло відтоді, як почала збирати те, що свідчить про культуру, життя та побут людей поліського краю. Тепер її музей переповнений різноманітними речами, які композиційно розкладені по своїх місцях. Одразу видно, що Лілія Олександрівна добре знається на своїй справі.

Наразі музей «Оберіг» Озерського навчально-виховного комплексу складається з чотирьох експозиційних залів. У першому - життя та побут селян на межі XIX-XX століття. У другому - історія села та етнографічна зала (тут розміщені, зокрема, роботи місцевих вишивальниць). У третій, козацькій, залі розміщені експонати, що відображають життя козаків та простих селян. У

пошукова творча робота з народознавства особливо широко розгорнулася в школі кілька років тому. Почали приносити старовинні домашні речі, які ще подекуди збереглися у бабусь та прабабусь на селі. Цілеспрямовано взялися за створення кімнати-музею «Світлиця» в 2002 році. Цю ідею підтримала дирекція школи. Було виділено приміщення. Усі члени гуртка «Берегиня» працювали натхненно і невтомно.

Така робота для душі, оскільки високою метою, дуже потрібна дитині. Винагородою для ентузіастів було щире слово вчительки, захоплення гостей, батьків, радість від того, що і твоя частка праці вкладена у сильну справу. Дітям цікаво, вони збагачуються духовно, пізнають справжні естетичні цінності, долучаються до глибинних пластів народної культури, внаслідок чого починають відчувати власну причетність до великого роду - свого народу з багатою культурою й своєрідними звичаями. Отже, спільна праця над створенням «Світлиці» забезпечувала їм певну виховну та пізнавальну мету.

Як відомо, діти дуже люблять, коли відзначають їхні трудові зусилля, навіть маленькі. Це також було враховано. Створили «Книгу пошани». До неї записували всіх, хто приніс до музею хоч би один експонат. Допомогали створити «Світлицю» й колишні випускники - наприклад, Тетяна Пляшко намалювала на всю стіну українське подвір'я та поле. У музеї з'явилися ткацький верстат, піч, калачки, рублі, пряжки, інші побутові речі, якими користувалися наші предки. Діти несли сорочки із старовинними вишивками, спідниці, плахти, рушники, самоткані доріжки.

Копітку роботу в позаурочний час відображено у фотоальбомі, виготовленому учнями. В них - пам'ять про їхнє шкільне життя, сторінки історії рідної школи. Цікаво роздивлятися фотографії, на яких зафіксовані сцени із шкільних спектаклів та епізоди з екскурсій до музею, читати розповіді школярів про свій родовід, розглядати ілюстрації із зображенням експонатів у музеї. Во-

літератури, професор, віце-прем'єр-міністр України 2007-2010 рр.».

«Велика подяка організатору цього музею. Самовідданий, терплячий, безкорисливий та шанований Лілії Олександрівні. Ця людина змогла знайти сили, волю, терпіння, натхнення та час для такої копіткої роботи. Скільки зусиль треба було докласти, аби музей запрацював. Роками збираючи експонати, Лілія Олександрівна вклала свою душу в кожну річ... Лілія Олександрівна бажає залишити пам'ять для майбутніх поколінь про наше далеке минуле та сучасне сьогодні. Ця людина з великим, щедрим і світлим багатством української душі. Маючи за плечима багаторічний досвід роботи вчительки

розповідається про буденне життя козаків та простих селян. У четвертому – історія рідної школи.

розглядати ілюстрації із зображенням експонатів у музеї. Водночас спадає на думку й те, скільки вчительської й учнівської праці, часу, терпіння та творчого натхнення в цих захоплюючих документах.

Неоцінним документом серед великої кількості документації, яку веде керівник музею, є «Книга відгуків», де кожен відвідувач висловлює слова великої вдячності та шани людині, завдяки якій і було створено музей – Лілії Олександрівні Серко. Серед них, зокрема, й такі: «Завдяки екскурсії дітки дізналися про особливості життя наших пращурів та порівняли їх з побутом сучасних людей. За ці знання, отримані у музеї, ми дуже вдячні Серко Лілії Олександрівні... **вихователь ДНЗ «Дзвіночок» Вікторія Серко, 2009 р.»**

«Нам, викладачам і студентам Київської музичної консерваторії, довелося побувати в чарівному поліському селі Озерськ, зокрема в музеї, і зустрітися з чарівними голосами цього села. Зокрема, Ольгою Серко, Антоніною Пляшко, Марією Полухович, Ганною Пляшко. Ми дуже багато почерпнули в цьому селі... Дуже вдячні за екскурсію Лілії Олександрівні. Дякуємо. Група з 25 чоловік м. Києва. До скорої зустрічі знову у Вас! **Серпень 2010 р., керівник групи, музична консерваторія, м. Київ»**.

«Приємно вражені і здивовані!!! Розвивайте, плекайте, поповнюйте!!! - сім'я Пляшко (Анатолій, Ольга, Софійка), **07.05.2013 р., м. Рівне»**.

«Большое спасибо, что сохранили прошлое родного села, наших предков. Благодаря музею дети узнают много интересного из прошлого. Поклон Вам до земли украинской! **18.08.2013 р., Самигева (Кузко) Ольга И., г. Москва»**.

«Вражений! Не сподівався! Це просто чудово, що постав музей села Озерськ. Приємно, що відкрита-відновлена історія першого поселення біля цього дивовижного озера... Усім, хто збирав експонати, хто організував пошук, хто тепер його оберігає і розбудовує – велика вдячність! - **Микола Жулинський, вчитель Озерської восьмирічної школи 1960-1962 рр., директор Київського національного інституту**

душі. Маючи за плечима багаторічний досвід роботи вчителя української мови та літератури, продовжує втілювати нові ідеї та задуми в життя, показуючи приклад для наслідування молодому поколінню. Саме такі люди, як Лілія Олександрівна, збережуть пам'ять про наше українське село...», - так говорять про керівника музею Лілію Олександрівну Серко місцеві жителі.

Лілія Олександрівна завжди щиро радіє відвідувачам музею і готова повести їх у минуле свого краю.

У квітні 2011 року історико-етнографічному музею «Оберіг» присвоєно звання «Зразковий музей» – за вагомий внесок у справу виховання учнівської та студентської молоді, примноження надбань національної культури, збереження історичної спадщини українського народу та Музейного фонду України, пропаганди пам'яток історії, культури і природи.

Інна ПРИМАКОВА.

(У матеріалі використано інформацію з портфолію музею «Оберіг» Озерського НВК).

